



MORAŠICKÝ

OBČASNÍK č. 59

Žádost o dodržování klidu

Vážení občané, v poslední době se množí stížnosti ze strany obyvatel všech našich obcí na provádění hlučných činností o nedělích. Protože neděle by měla být dnem odpočinku a odpočívat se má doma nebo na zahrádce v klidu, žádáme, aby se každý zdržel o nedělích a státem uznaných dnech pracovního klidu veškerých prací spojených s používáním strojů, přístrojů a zařízení způsobujících hluk, např. sekaček na trávu, cirkulárek, motorových pil, křovinořezů, vrtaček apod. Protože se náš Občasník nedostane do rukou chalupářů, prosím zároveň jejich sousedy, aby je na toto sdělení upozornili. Prozatím volíme tuto dobrovolnou formu a věříme, že budete respektovat podmínky sousedského soužití. Pokud by však nedošlo k nápravě a nerespektování této žádosti, budeme tuto věc řešit vydáním vyhlášky, kde nerespektování je vymahatelné a postižitelné.

KR

Sběr plastů Říkovice

Protože často dochází k přeplnění kontejnerů na plasty v Říkovicích, prosíme občany Říkovic, aby více využívali možnost ukládat plastový odpad a tetrapacky do žlutých pytlů. Protože víme, že ne každý má možnost tyto pytle dopravovat na sběrný dvůr do Morašic, bylo dohodnuto, že pytle se budou uskláňovat ve dvoře říkovické školy a zaměstnanec obce je bude na sběrný dvůr odvázet.

Ukládání odpadů do pytlů jednak zlepší vzhled obce (dále je plánováno, že pod kontejnery bude umístěn panel proti prorůstající trávě), kontejnery nebudou „přetékat“ a plasty létat po okolí, navíc za odpad v kontejnerech musíme platit, kdežto za odpad v pytlích dostáváme odměnu. Proto prosíme i občany všech našich obcí, aby plně využívali tuto alternativu. Děkujeme.

KR

Ze života obce

V naší obci proběhlo opět několik společenských a sportovních akcí. Vydali jsme se plavat do litomyšlského bazénu, zúčastnilo se asi 80 občanů a všichni byli s akcí spokojeni. V Říkovicích proběhly oslavy 1. máje v retrostylu, účast v průvodu i v následném posezení byla hojná. V Morašicích i Říkovicích bylo uspořádáno v květnu posezení ke Dni matek, program zajistily děti ze základní umělecké školy, připraveno bylo pohoštění a potom si ženy pěkně popovídaly. V červnu jsme přivítali 5 nových morašických občánků, rodiče šestého se bohužel nedostavili. Miminka obdržela malý dárek, pro rodiče a hosty byl připraven krátký kulturní program. Na závěr školního roku byla v naší škole zvolena

MISS školního roku, stala se jí žákyně 9. třídy Iva Pilařová. V červenci na první svátek proběhl tradiční Turnaj moravských čtvrtí s mnoha doprovodnými soutěžemi, hlavní soutěž letos vyhrálo Mexiko. Turnaj byl zakončen posezením a tancem při reprodukováné hudbě, počasí nám bohudík letos přálo. Fotografie z většiny akcí najdete opět na našich webových stránkách www.morasice.cz.

Podmínky dotací na zateplení bytových domů

Vyšší podpora, než jaká je v Integrovaném regionálním operačním programu, se v tomto programovacím období (2014–2020) již nedá očekávat. Proto je důležité, aby zpozorněli všichni ti, co uvažují o zateplování či pořízení fotovoltaických kolektorů, případně o změně zdroje tepla. Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) totiž zjednodušuje podmínky, zrychluje administraci a zároveň hledá další možnosti jak pomoci žadatelům získat potřebnou podporu, která od léta 2016 činí 30–40 % z celkových způsobilých výdajů projektu.

MMR i nadále zjednodušuje proces předložení žádostí o podporu energeticky úsporných opatření pro bytové domy se čtyřmi a více bytovými jednotkami a urychluje jejich administraci. Díky přijatým opatřením je aktuálně třeba předložit méně dokladů a pro vlastníky bytových domů je nyní také výrazně jednodušší vybrat dodavatele prací. Také se podařilo výrazně zkrátit proces hodnocení žádosti. Záměrem je také zjednodušit pravidla pro získání podpory na zdroje tepla, informuje náměstek pro řízení sekce evropských programů Zdeněk Semorád. Snahou MMR je umožnit podporu výměny např. plynového nebo elektrického kotle za tepelné čerpadlo, což v současné době není možné a nabídnout tedy vlastníkům bytových domů více možností při hledání nejvhodnějšího řešení.

Podporováno je jak zateplení obvodových stěn nebo výměna oken a dveří, tak i pořízení nového zdroje vytápění nebo fotovoltaických kolektorů. V létě 2016 se podařilo dojednat vyšší míru podpory pro žadatele a tedy zateplit bytový dům je v současné výzvě ještě výhodnější. Zároveň je možné říci, že podpora je výhodná pro všechny typy bytových domů: evidujeme žádosti o podporu na malé bytové domy o 4 bytech, ale také na velké panelové domy, dodává náměstek Semorád. Jako neaktivnější v předkládání žádostí se zatím jeví vlastníci bytových domů v Moravskoslezském kraji, odkud byly zatím podány žádosti o podporu v celkovém objemu 280 mil. Kč (téměř 1/5 podpory všech administrovaných žádostí v aktuální výzvě).

Příjem žádostí o podporu v aktuální výzvě potrvá do 30. 11. 2017.

V případě, že Vás tyto informace zaujaly nebo byste se rádi dozvěděli další informace o získání podpory, obraťte se na regionální pracoviště Centra pro regionální rozvoj ČR (www.crr.cz).

Autor: Miroslav Krob



EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program



MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Podporuje stát sportovce spravedlivě?

Ministerstvo školství nabízí již poněkolkáté dotace na podporu sportu. Naše TJ Sokol Morašice se spoluúčastí Obce Morašice již třikrát podala žádost o dotaci na akci „Rekonstrukce zázemí sportovního areálu“. Třikrát jsme žádost podali a třikrát neuspěli, i

když jsme všechna potřebná kritéria splnili. Snažila jsem se zjistit systém, jak jsou finanční prostředky přidělovány. Nikdo nám nedokázal vysvětlit, proč jsme nebyli vybráni. V letošním roce na jaře se ukázalo, že přidělování dotací bylo „všelijaké“, a my jsme neměli na ministerstvu žádného „strýčka“. Paní ministryně byla rovněž zaskočena a odstoupila, protože takovéto praktiky se jí nelíbily.

Máme vcelku hezké fotbalové hřiště, v loňském roce jsme přistoupili k vybudování samostatného vrtu na zavlažování trávníku. Tento krok posloužil k tomu, že se sportovcům, žákům ze základní školy i dětem z mateřské školky bezpečně běhá. V roce 2013 jsme vedle fotbalové plochy zmodernizovali starou antukovou plochu na víceúčelové hřiště s polyuretanovým povrchem a vedle budovy občerstvení máme nové hřiště pro malé děti. Na toto jsme použili především obecní peníze a částečně i krajské z Programu obnovy venkova. Sportovní a zároveň i zčásti kulturní areál je hojně navštěvován lidmi z naší vesnice i od sousedů. Snažíme se a vše je moc hezké, děti, mládež i dospělí mají kde sportovat.

Ale černou skvrnou na areálu jsou kabiny a sociální zařízení uvnitř. Je to budova z venku vcelku hezká, ale uvnitř již silně zahlodal zub času. Je rovněž třeba dispozičně zapřemýšlet o propojení sprch a převlékáren. Pokud nezačneme brzy opravovat, tak se objekt bude z bezpečnostních důvodů muset uzavřít, to je výrok statika. Potřebovali bychom dotaci ve výši 1,5 milionu Kč, 1 milion Kč máme připravený z obecních peněz. Uprostřed tohoto léta žádáme počtvrté. Doufám, že tentokrát, když jsou opětovně z Ministerstva školství vyhlášeny dotace znovu, bude spravedlivé hodnocení na naší straně. Bodově splňujeme kritéria a „strýčka“ snad nyní není třeba.

Pokud dotace nedostaneme, pak i nadále budou osprchovaní hráči fotbalu přebíhat z části se sprchami do části převlékáren a kabin nazí po venkovním chodníku. Je pravda, že část fanynek bavila tato závěrečná pasáž po zápasu ze všeho nejvíce. Ale přece dotace chceme a raději si necháme přehlídku nahých těl na doma.

Radní Pardubického kraje a místostarostka Obce Morašice Hana Štěpánová

Toulky morašickou minulostí

V dnešních toulkách budeme pokračovat ve slibovaném vyprávění pana Fikejze o událostech, jak je prožíval v ruském zajetí:

Z bojiště byli zajatí vojáci odvedeni do městečka Dukly, kde se soustřeďovali další zajatci ve velkém počtu. Trochu si odpočinuli a již byli řazeni k putování po haličských pláních. Vlákem byli dopraveni do Lvova a opět pěšky v zimě, sněhu a o hladu, nocovali po vesnicích s nevraživým přístupem místních obyvatel.

Začátkem prosince 1914 překročili hranice Ruska, kde bylo ji lepší zásobování, takže hlad zaháněli koupí potravin od Rusů. Opět jeli vlakem se zastávkou v Kyjevě a později v Moskvě. Zajatce špatně oblečené sužovala tvrdá ruská zima, některým byla osudná. A vlak nyní ujížděl směrem jižním přes Tulu, Kursk, Charkov do Jekatěrinské gubernie do města Alčevskaja. Tam také p. Fikejz prožil Vánoce v jedné ruské rodině. Dostal též zásilku prádla a později i civilní oblek a peníze z domova – dopis však chyběl. Otec nechtěl psát o úmrtí matky, to se p. Fikejz dozvěděl až za dva roky.

Na další pouť se zajatci dostali až v červenci a opět na východ přes Voroněž, kolem Aralského jezera do Taškentu. Podle teplot je zřejmé, že jedou k jihu. V Samarkandu následovala delší přestávka – zajatci byli využíváni k různým pracem. Přešla zima velmi mírná a na jaře 1916 se začínají formovat oddíly dle národnosti a naši zajatci našli kasárna v Taškentu, kde se stahovali Češi. Podařilo se – dostali se tam. Život zde byl veselejší, často pozorovali ruch na tržištích i ve městě, byli využíváni jako dělníci do továrny na náboje.

Taškent se jim velice líbil, p. Fikejz ho popisuje jako město vsazené do veliké zahrady. Prožil tam celý rok. A válka se prodlužovala dál, nálada byla stísněná. „Opustila mě víra v brzký návrat do vlasti úplně“ píše p. Fikejz. V nuzných barácích řádily nemoci – malárie, tyfus, úplavice, denně bylo až 15 mrtvých.

A opět přišlo stěhování blíže k řece Sir-Darji do jakési pevnosti, kde život byl snesitelnější. Znovu stejnou cestou, jakou jeli na jih, se nyní vraceli na sever přes Moskvu do Petrohradu až k Ladošskému jezeru. A při práci v terénu uběhl téměř rok.

V březnu r. 1917 došla z Petrohradu zpráva, že propukla revoluce. V ruském národě panovala všeobecná nespokojenost. Disciplína v armádě poklesla úplně. Vojáci si mysleli, že když mají svobodu, tak nemusí poslouchat. Nálada pro válku více a více klesala. Začala se formovat československá brigáda, která často zasahovala do bojů, když Rusové odmítali bojovat.

Další transport vedl zpět do Moskvy, kde se p. Fikejzovi podařilo Moskvu si trochu prohlédnout. Následovala opět cesta vlakem ke Kyjevu do Borispolu. Pan Fikejz píše: „Našel jsem v Borispolu u pátého pluku mnoho známých krajanů: Mlejnek z Říkovic, bratři Lněničkové z Osíka, Caska z Litomyšle, Chleboun z Jarošova, Ryšan z Lažan, ještě někteří z Osíka a Dolního Újezda a mnoho dalších, jména si již nepamatují“.

Nastal nový život československého vojáka, život v zemljankách s jeho klady i zápory. Před vánocemi 1917 se čsl. pluk stěhoval na východ do vesnice Štěpánovky, kde se měl ubytovat. Obyvatelé je však odmítali. Až kapela, která byla součástí pluku, pomohla k překonání nevraživosti a byla často mostem k získání přízně. „Plukovní hudba každou neděli koncertovala na návsi, a to se lidu náramně líbilo, poněvadž dosud nic podobného neslyšeli“.

Koncem února přišel rozkaz, aby se divize připravila na odchod z Ukrajiny – před německými vojsky musela ustoupit na východ. Ve stanici Grebjonka vše naložili na vagony a 9. března 1918 odjeli směrem na Bachmač a dále přes Kursk, Voroněž, Penzu, Samaru, Čeljabinsk, 5. dubna byli v Petropavlovsku, 13. dubna již objížděli zamrzlé jezero Bajkal, dále následoval Chabarovsk s 2,5 km dlouhým železničním mostem nad širokou řekou Amur, stále dál k Vladivostoku. P. Fikejz popisuje: „Blížili jsme se k Vladivostoku. Ze stanice Okeánskaja bylo viděti již moře. Většina z nás poprvé uzřela slané vody. 25. dubna v poledne vjeli jsme do nádraží vladivostockého, konce to naší pouti po suchu“.

Zde musela divize čekat na loď, která je měla odvézt na další cestu. Vladivostok p. Fikejz popisuje jako velkou námořní pevnost s rozsáhlými loděnicemi a čilým ruchem ve městě. Ve vladivostocké oblasti došlo k několika střetům s bolševickými vojsky. Přišel červenec a velké horko zlávalo vojáky vykoupat se ve studené řece, což bylo příčinou nemoci, která postihla i p. Fikejze. Pro slabost přestal chodit, nemohl se ani postavit. Dostal se do péče lékaře, který pocházel z Olomouce a za 5 týdnů se pomalu zotavil. 30. října byl před lékařskou komisí, která ho uznala „nestrojovým“ (asi neschopným boje) a osvobodila ho od těžké práce a pochodu.

Protože putování bylo opravdu velmi dlouhé, dokončíme ho příště.

Bohumila Trávníčková